

Lars Løkke Rasmussens nytårstale

Taler

Lars Løkke Rasmussen
Statsminister

Dato

1. januar 2017

Sted

Christiansborg

Omstændigheder

For første gang nogensinde blev statsministerens nytårstale transmitteret live på tv.

Godaften.

De seneste dage har mange af os gjort det, vi danskere er verdensberømte for – hygget os.

Når vi skal hygge os i min familie, ser vi Matador. Og vi er ikke de eneste. Selv efter 39 år og en del genudsendelser kan historien fra Korsbæk stadig samle unge som gamle. Jeg tror, jeg selv har set den tyve gange.

Matador bliver ved med at sige os noget, fordi den – som enhver ægte klassiker – ikke kun fortæller om i går, men også om i dag. Matador viser, at udvikling giver muligheder. Hvis man er klar til at gribe dem. De, der kun ser den gamle verden, går ned. Som Damernes Magasin.

De, der tænker nyt, løfter sig op. Som Agnes Jensen, tjenestepigen, der skaber sin egen virksomhed. Det var en stor ære og fornøjelse, da jeg sidste år havde besøg af Matadors forfatter Lise Nørgaard. Og der er en særlig anledning til, at jeg nævner hende i min tale i aften. I det nye år fylder Lise Nørgaard 100 år!

Når nogle siger, at om 100 år er alting glemt, så passer det ikke. Lise Nørgaard husker det for os.

Derfor ved vi, at det siden den tid, Matador skildrer, kun er gået én vej: Fremad! Vi er rigere. Lever længere. Har større frihed til at gøre, som vi vil. Nutiden er bedre end fortiden. Og fremtiden? Den kan blive endnu bedre!

Robotter klarer det hårde arbejde. Supercomputere kan stille bedre diagnoser end lægerne. Biler kan køre sikrere og helt af sig selv. Man kan blive helt svimmel

ved tanken. Få det lidt, som om man prøver at følge med, men at det er så svært at gennemskue.

Det eneste konstante er forandring. Mulighederne bliver større. Det er godt. Men vi risikerer, at mennesker bliver hægtet af. Det er skidt. I sommer havde jeg to oplevelser, som står meget klart for mig. Jeg har fortalt om dem før. Jeg vil gøre det igen i aften, for jeg synes, de viser, hvad vi skal være opmærksomme på.

Min ældste søn Bergur var blevet færdig med sin bachelor i International Business, som det hedder. Det fejrede han ved at invitere en flok studiekammerater til middag hjemme hos os. Jeg lavede mad og vartede de unge op. Snakken gik lystigt om bordet – på formfuldendt engelsk. Om drømme. Fremtiden. Livet.

Først langt ud på aftenen gik det op for mig, at alle gæsterne var pæredanske. På nær en ung canadier, som faktisk også talte fint dansk. Ingen af de unge den aften var bange for forandring. De var allerede afsted i fuld fart. Selvsikre. Håbefulde. Kom bare an verden!

Kort tid efter var jeg på cykeltur med en anden gruppe unge. Som en del af et projekt for drenge på kanten, jeg startede for nogle år siden. Drenge, som aldrig rigtig fik lært noget i skolen. Som har oplevet nederlag på nederlag.

Her gik snakken også. Én havde fået en god karakter. For første gang nogensinde. En anden håbede på en læreplads. De drenge har også drømme, men de bliver ofte afbrudt af nærmest mareridtsagtige bekymringer: Har vi det – kan vi det – der skal til, for at vores drømme kan gå i opfyldelse?

Det slog mig, hvor stor forskel der er på to grupper helt almindelige unge danskere.

Det mindede mig om, hvor vigtigt det er, at alle børn og unge får det helt basale på plads. At kunne læse. Regne. Så de kan flytte sig. Få et bedre liv.

Derfor vil regeringen i det nye år tage fat på en særlig satsning i de skoler, hvor mange elever klarer sig dårligt. Alle skal have et håb for fremtiden. For hvis mange føler, at mulighederne er få – og for de få. Så kan nogle fristes til lette løsninger. For lette løsninger.

Som at stoppe udviklingen. Standse den nye teknologi ved grænsen. Det kan

man jo ikke. Vi kan heller ikke holde på job herhjemme ved at bremse for handel med udlandet.

Og vi kan ikke trylle flygtningestrømme eller terrortruslen væk ved at melde os ud af det europæiske og internationale samarbejde, som skal løse problemerne.

Vi kan ikke bygge mure mod verden. For så ender vi med at lukke os selv inde. Vi skal gå forlæns ind i fremtiden. Tage den i vores egne hænder. Forme den. Sætte os mål for, hvad vi vil.

Og jeg vil sætte målet højt. Vi skal gøre alle til fremtidens vindere. Det er mit budskab i aften. Vi skal både give de begejstrede medvind og de bekymrede nyt mod. Og i Danmark har vi et fantastisk udgangspunkt for at gøre netop det. Vi har gratis uddannelser. Et socialt sikkerhedsnet. Tryk velfærd. Frihed. Ligestilling mellem kvinder og mænd.

Vi er blevet rigere og friere generation for generation. Og vi skal nu – som før – finde den danske vej ind i fremtiden. Hver dag sætte højere mål end i går. Samarbejde om at nå dem. Jeg er glad for, at vi nu har fremgang i alle dele af Danmark.

Alle landsdele skal opleve vækst og udvikling. Derfor giver vi et nyt håb til et trængt landbrug. Letter byrderne for virksomhederne. Og holder samtidig fast i den grønne omstilling, der er så vigtig for verdens klima. Derfor giver vi kommunerne større frihed til skabe liv både på landet og i byerne.

Og derfor flytter vi tusindvis af statslige arbejdspladser fra Hovedstaden til de andre regioner. En udflytning eller en indflytning, alt efter hvor man står. Og når de er på plads, vil vi foreslå at flytte flere. Vi skal gøre alle til fremtidens vindere. Det har vi en historisk chance for lige nu, hvor vi er helt ude af den økonomiske krise.

Regeringen vil give en ekstra bonus til dem, der efter års ledighed griber ud efter de muligheder for arbejde, som stort set ikke har været bedre i 40 år. Vi skal have det bedste ud af gode tider.

Og her skal vi lære af vores erfaringer fra sidste gang, så få stod uden arbejde. Det er næsten ti år siden.

Hvad skete der dengang? Jo, så ramte den økonomiske krise. Pludseligt og hårdt. Danmark blev fattigere. Arbejdsløsheden steg. Boligmarkedet gik i stå. Det endte med, at jeg i en nytårstale måtte se jer i øjnene og bebude en voldsom opstramning af efterlønnen. Og senere en stor dagpengereform med meget kort varsel.

Det var nødvendigt, men også barskt – og det skal helst ikke ske igen. Vi skal lave kloge justeringer i rette tid. Så vi undgår store omvæltninger med kort varsel. Det ansvar skal vi løfte. I solidaritet med de mennesker, der risikerer at blive hægtet af, hvis ikke vi gør noget.

Derfor skal vi gøre noget. For det første skal vi investere i nye kompetencer. Gode job. Tryk velfærd. Det er de fleste nok enige i.

For det andet skal vi finde pengene at investere for. Her kniber det nok mere med enigheden. Men man skal have pengene, før man kan bruge dem. Alt andet er uansvarligt. Hvis vi bruger lidt færre penge på SU. Så kan vi til gengæld investere mere i viden, uddannelser og kompetencer.

Hvis vi, der har kræfterne, bliver lidt længere på jobbet, så kan vi give et rigere Danmark videre til vores børn. Hvis vi bruger færre penge på asylcentre i Danmark. Så får vi flere penge til velfærd og til at hjælpe flygtninge i nærområderne. Hvis vi hjælper flere væk fra kontanthjælp og ind i arbejde. Så kan de, der arbejder, få en skattelettelse. Så det bedre kan betale sig at arbejde. Så endnu flere ledige rækker ud efter de job, som ellers er besat af 10 udlændinge.

Vi skal handle i tide. Man kan godt lukke øjnene for udfordringerne for en stund. Men når man åbner dem igen, så er problemerne der endnu, ja de er kun blevet større.

I det nye år vil regeringen fremlægge forslag til, hvordan vi kan føre Danmark – hele Danmark – trygt ind i fremtiden. Og vi vil fortsætte det gode samarbejde mellem regeringen, fagbevægelsen og arbejdsgiverne.

Et samarbejde, der bygger på en solid, dansk tradition om at tage ansvar i fællesskab. I det nye år vil vi arbejde for en fælles aftale om livslang læring. Så alle kan få de kvalifikationer, der skal til, for at de også har et arbejde om fem år. Ti

år. Femten år.

Det er vigtigt. Ikke mindst af hensyn til vores velfærd.

Danmark har et velfærdssamfund, der sætter mennesket først. Og som der står mennesker bag. Jeg glemmer aldrig Mona. Min dansklærer i tredje klasse. Hun gav mig et par fif, der lærte mig at knække koden og stave – nogenlunde – ordentligt.

Jeg havde især problemer med nutids-r'erne. Hvornår skal "lære" stå med og uden "r" til sidst? Det lærte Mona mig. "Prøv at erstatte det med et ord du tydeligt kan høre forskel på – f.eks. synge," sagde Mona. Synge. Synger. Det lyder af lidt. For mig var det stort. Og selvom Mona var noget særlig for mig, så var hun jo heldigvis ikke enestående.

Vi har masser af offentligt ansatte med stor faglighed og kæmpe engagement. Begge dele skal de kunne bruge endnu bedre. En af vejene er dygtige ledere. Som kan motivere. Sætte en klar retning.

En anden vej er færre regler. Mindre kontrol. De offentligt ansatte skal have større frihed til at gøre det, de brænder for: Bruge deres faglighed. Hjælpe andre mennesker. Det vil vi også tage fat på i det nye år. Vi skal passe godt på dem, der passer på os.

I marts blev en social- og sundhedsassistent stukket ihjel, da hun passede sit arbejde. I december blev en politibetjent dræbt, mens han udførte sit. Det er smerteligt. Tragisk. Og helt uacceptabelt.

De offentligt ansatte fortjener tryghed og respekt – ikke vold, ikke chikane, ikke risiko for deres liv. Det gælder i politiet, i psykiatrien, på socialcentret, ja på alle offentlige arbejdspladser.

Danmark er et særligt land. Og vi lever i et tæt samspil med resten af verden. Det har vi en lang tradition for. Desværre er den ikke lige ædel hele vejen. I år er det 100 år siden, Danmark solgte de Vestindiske Øer til USA. Og satte et punktum for et grusomt kapitel i vores historie. Mange af Københavns smukke gamle huse og palæer blev opført for penge tjent på slavers slid og udbytning på den anden side af jorden.

Det er ikke en stolt del af Danmarkshistorien. Det er skamfuldt. Og det er heldigvis fortid. I nutiden kæmper danskere mod undertrykkelse. For frihed. Og det kan vi være stolte af. For tre uger siden besøgte jeg danske piloter, flymekanikere og støttepersonale. De stod bag vores kampflys missioner over Irak og Syrien.

Og jeg besøgte de danske soldater i Irak, hvor hovedopgaven er at uddanne lokale sikkerhedsstyrker. Vores udsendte er fantastiske mennesker.

De gør deres til, at ISIL nu er trængt. En terrorbevægelse, som har dræbt tusindvis af uskyldige – også børn. Sendt millioner på flugt. Og som sidste år stod bag kyniske terrorangreb i flere europæiske lande.

At terrortruslen er reel, har vi set endnu et forfærdeligt eksempel på nytårsnat i Tyrkiet. På basen i Irak fik jeg en god snak med to unge mænd – Frederik og Jens. Vi sad på køjerne. Indkvarteringen var spartansk. Trange forhold i et overfyldt ti mands-telt. Frederik og Jens fortalte om deres slidsomme arbejde.

Men gennem hele fortællingen lyste de af en vilje til at sætte fællesskabet over sig selv. Jeg er overbevist om, at netop dét træk er med til at gøre danske soldater til, måske nok, de bedste i verden.

De er topprofessionelle. Men de er også mennesker, der kan samarbejde med andre mennesker. Tillid. Respekt. Samarbejde. Det er noget meget dansk.

Det kan lyde banalt. Men det er unikt. Og det er vores styrke i en ny tid. I 70'erne og 80'erne så vi Matador i fjernsynet. Så kom videoen. Så kom dvd'en. Og i dag streamer vi det hele fra nettet. Men selvom teknikken har ændret sig, så elsker vi stadig at få fortalt den gode historie.

Hverken robotter eller computere ændrer på, hvem vi er som mennesker. Og det er også mit budskab til Victoria, som er en af de mange, som tog imod min opfordring om at give et godt råd til årets nytårstale. Hun skrev: ”Jeg kunne virkelig godt tænke mig at høre lidt om, hvordan unge ikke skal frygte fremtiden.”

Mit svar til Victoria og alle andre unge er: Luk ørerne, når nogen siger, at ”alting var bedre i gamle dage” – det var det ikke.

Husk fortiden, men grib fremtiden. Den er jeres! Vi skal gøre alle til fremtidens vindere.

Godt nytår!

Kilde

stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Nytårstale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/statsministerens-nytaartale-2017>